

סיכום ספירת הציפורים 2020

רקע

ספירת הציפורים הגדולה של 2020 התקיימה השנה בפעם ה-15. ספירת הציפורים השנתית היא מיזם מדע אזרחי של 'המרכז לטיפוח ציפורי הבר בחצר' בשיתוף החברה להגנת הטבע. במסגרתו מוזמנים כולם לצפות בציפורים בחצר הבית, לזהותן, לספור את הציפורים **במשך עשר דקות** ולדווח באמצעות אפליקציה או אתר eBird. מטרת המיזם לקבל תמונת מצב של אוכלוסיית ציפורי הבר במשכנות אדם והשינויים בתפוצתם לאורך השנים, וכן לעודד אנשים מכל הגילאים והמגזרים לגלות עניין בציפורים ולהעמיק את התעניינותם בנושא, כמו גם לאפשר הזדמנות לתרומה משמעותית לשמירת הציפורים והטבע.

מתי התקיימה הספירה? בשנת 2020 הספירה התקיימה בין התאריכים 16 - 26 בינואר ובשל הגשמים הרבים הוארכה עד ל-1 בפברואר.

כמה השתתפו בספירה?

במהלך הספירה של 2020 סוכמו 944 דיווחים מ 479 סופרים שונים (חלקם שלחו שני דיווחים או יותר).
תודה רבה לכל הסופרים והסופרות!

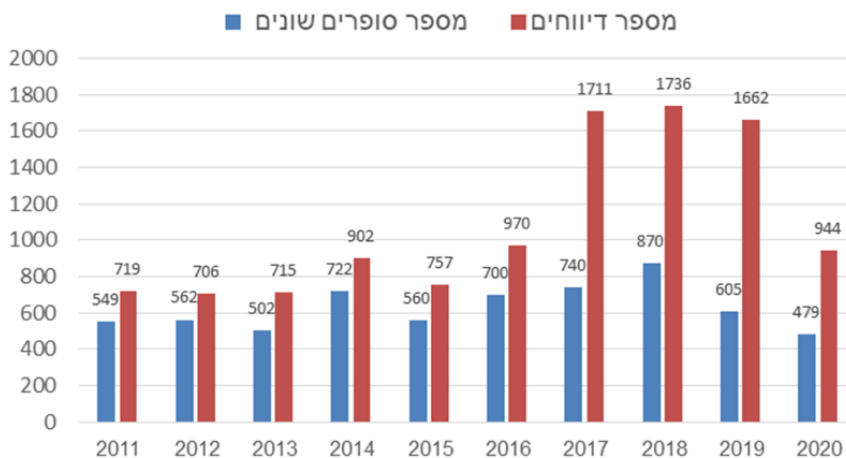
למעשה היו דיווחים רבים יותר אך נאלצנו לוותר על דיווחים מתצפיות שהיו ארוכות משמעותית מ-10 הדקות שהוקצבו לספירה.

חלה ירידה ניכרת בכמות הדיווחים

לעומת שנת 2019, בה התקבלו 1662 דיווחים מ 605 סופרים שונים (ראו גרף).

הדיווחים הגיעו מ 228 יישובים שונים. השיאנים היו תל אביב יפו (57 דיווחים), ירושלים (46 דיווחים) והרצליה (41 דיווחים). כ-170 בתי ספר וגני ילדים השתתפו השנה בספירה וקיבלו תעודת השתתפות במייל.

מספר דיווחים ומספר מדווחים

ציפורי בר בחצר הבית

16/01-01/02/2020

צילם: אבי בלומן

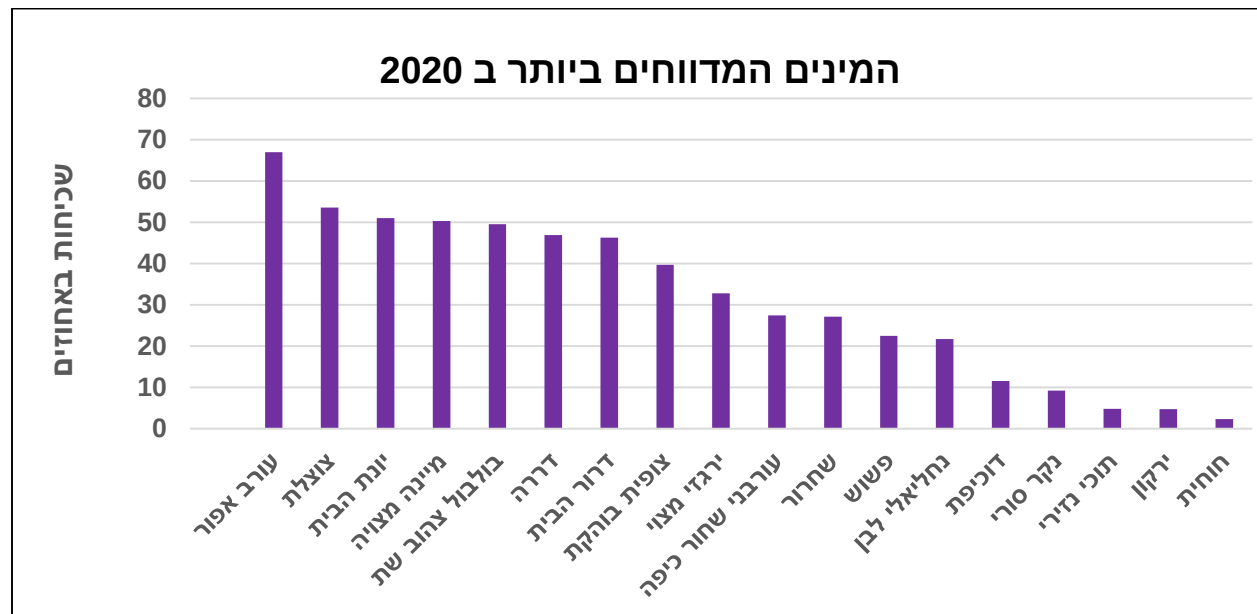

ניתוח הממצאים

חשוב לציין שהשתתפות בספירה ללא דיווח ב eBird, פוגעת מאוד בהיבט המדעי ובאפשרות לקבלת תוצאות מהימנות של ניתוח הנתונים. לצערנו, בשל מיעוט הנתונים שהתקבלו השנה, אין באפשרותנו לערוך השוואות לנתוני הספירה מהשנים הקודמות ונציג רק את המינים המדווחים ברמה ארצית ואזורית.

המינים המדווחים ביותר בשנת 2020

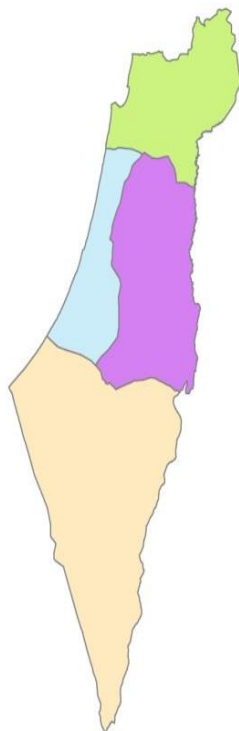
המינים שצוינו הכי הרבה בכלל 944 הספירות, הם **עורב, צוצלת, יונת-הבית, בולבול ומיינה**. מלבד הבולבול אלה מינים שמשגשגים בעיקר כתוצאה מפעילות האדם ולכן נפוצים מאד בישובים. המיינה היא מין זר שמקורו בדרום מזרח אסיה, שמאז תחילת הספירות מראה התבססות משמעותית בכל רחבי הארץ.

עשרת המינים המדווחים ביותר לשנת 2020, בהשוואה לפי אזורים

מרכז – 510 דיווחים	
72%	עורב אפור
64%	מיינה מצויה
55%	דררה
53%	צוצלת
53%	יונת בית
46%	בולבול ממושקף
43%	דרור הבית
35%	צופית בוהקת
31%	ירגזי מצוי
25%	נחליאלי לבן

צפון – 255 דיווחים	
65%	עורב אפור
51%	בולבול ממושקף
50%	צוצלת
45%	יונת בית
45%	דרור הבית
43%	צופית בוהקת
41%	דררה
37%	ירגזי מצוי
35%	עורבני שחור כיפה
34%	מיינה מצויה

דרום - 69 דיווחים	
69%	דרור הבית
61%	צוצלת
54%	יונת בית
42%	בולבול ממושקף
35%	צופית בוהקת
33%	מיינה מצויה
33%	עורב אפור
23%	נחליאלי לבן
19%	דררה
16%	פשוש

בקעה והר 110 דיווחים	
69%	עורב אפור
66%	בולבול ממושקף
59%	צוצלת
58%	שחרור
57%	יונת בית
55%	דרור הבית
55%	צופית בוהקת
51%	עורבני שחור כיפה
48%	ירגזי מצוי
40%	דררה

שבעה מינים נמצאים בין 10 המינים הכי נפוצים בכל האזורים: **עורב, דררה, צוצלת, יונת בית, בולבול, דרור, צופית.**

לסיכום: חלה ירידה ניכרת במספר הדיווחים, למרות מאמצים רבים לאורך השנים לפרסם את הספירה באמצעי המדיה השונים ולהרחיב את החשיפה למיזם למעגלים נוספים של משתתפים. ניתן לייחס את הירידה בדיווחים השנה למזג האוויר הסוער ששרר ברוב ימי הספירה וכן לקושי הטכני בשימוש ב eBird.

תודות - על ניהול הספירה: לאנשי החברה להגנת הטבע: ד"ר נירית לביא אלון מרכזת תחום המדע האזרחי, דן אלון מנהל מרכז הצפרות הישראלי, ד"ר יואב פרלמן המנהל המדעי של מרכז הצפרות, אלי חביב רכז הסקרים של מרכז הצפרות, אגף חינוך ואנשי השיווק, לשלומית ליפשיץ מהמרכז לטיפול ציפורי הבר בחצר.

מוזמנים להמשיך לדווח ב eBird על תצפיות בציפורים לאורך כל השנה, ולהשתתף במיזמי מדע אזרחי נוספים ב-

<https://www.teva.org.il/mada>